
ACTIVITEITENVERSLAG 2013 -2016

Voorwoord

De Benoemingscommissies voor het Notariaat zijn ingesteld bij artikel 38 van de wet van 25 ventôse jaar XI (16 maart 1803) op het notarisambt, zoals gewijzigd bij de wet van 4 mei 1999 (BS 1 oktober 1999). Er bestaat een Nederlandstalige en Franstalige benoemingscommissie; samen vormen zij de Verenigde Benoemingscommissies.

De huidige benoemingscommissies hebben hun mandaat opgenomen per 11 februari 2013 (BS 11.02.2013). Hun mandaat zal in principe verstrijken op dezelfde datum in februari 2017. Ten einde de organisatie van het volgend vergelijkend examen op een oordeelkundige wijze te laten verlopen werd de oproep voor de samenstelling van de nieuwe benoemingscommissies vervroegd. Het is de bedoeling dat de nieuwe benoemingscommissies aantreden medio februari 2017.

Bij wet van 27 april 2016 tot wijziging van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt werd de wijze van samenstelling van de benoemingscommissies aangepast, zodat nu kan worden voorzien in een continuïteit van de werkzaamheden. Deze wetswijziging heeft eveneens aan de benoemingscommissies de mogelijkheid geboden om een beperkt secretariaat uit te bouwen en daartoe het nodige personeel aan te werven. Dit is een belangrijke verbetering daar dit nooit werd geregeld sedert de instelling van de benoemingscommissies in 2000.

Ingaand op het verzoek van het Parlement om meer onafhankelijkheid te creëren ten overstaan van de notariële instellingen werd vanaf 2013 gestart met de uitbouw van een zelfstandig secretariaat voor de benoemingscommissies met eigen personeel en een onafhankelijke werking. Daartoe werd de dotatie vanuit het Parlement verhoogd. In dit verslag wordt dit verder toegelicht. De benoemingscommissies moeten betreuren dat de samenwerking die met de Senaat was opgezet voor de terbeschikkingstelling van personeel met ingang van 1 november 2016 wordt afgebouwd en mogelijks een einde zal nemen.

Bij de voormelde wetswijziging van 27 april 2016 werd een einde gesteld aan de bevoegdheid van de benoemingscommissies voor de behandeling van klachten van de particulieren met betrekking tot notariskantoren. Alhoewel de toestand voor de burgers inderdaad niet meer overzichtelijk was (door de parallelle bevoegdheid van de provinciale kamers, de benoemingscommissies en de Ombudsdienst voor het notariaat), menen de benoemingscommissies dat zij ter zake degelijk werk hebben verricht (wat uit dit verslag zal blijken) en een nuttige bijdrage leverden. Zij kunnen alleen maar akte nemen van de beslissing van de wetgever.

In dit verslag worden de werkzaamheden van de benoemingscommissies toegelicht voor de periode van februari 2013 tot december 2016.

Jo BARET
Voorzitter van de Nederlandstalige
Benoemingscommissie

I. **Samenstelling van de Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat**

1. Nederlandstalige Benoemingscommissie

effectieven	plaatsvervangers
Jo BARET (Voorzitter) Eresecretaris-generaal bij de FOD Justitie	Piet VERMEEREN Bedrijfsrevisor
Hans DE DECKER (Vice-Voorzitter) Notaris (Brasschaat)	Ghislain de SCHAEZEN (1) Notaris (Tongeren)
Leen DESTICKER (Secretaris) Advocaat	Geert VERVAEKE Gewezen voorzitter van de Hoge Raad voor de Justitie
Ghislain EERDEKENS Notaris (Neerpelt)	Stefan SMETS Notaris (Glabbeek)
Maarten DE CLERCQ Notaris (Stekene)	Liesbeth MATTHYS Notaris (Kruishoutem)
Aileen RENIERS (2) Geassocieerd notaris (Asse)	Lieve STROEYKENS Geassocieerd notaris (Aarschot)
Philippe GYSBERGS Advocaat-generaal bij het hof van beroep te Gent	Christine LUTTERS Raadsheer in het hof beroep van beroep te Antwerpen
Piet Taelman (3) Hoogleraar aan de Universiteit Gent	Evelyne TERRYN Hoofddocent aan de KULeuven

(1) tot 2 oktober 2015

(2) tot 19 september 2016

(3) tot 12 september 2016

2. Franstalige Benoemingscommissie

effectieven	plaatsvervangers
Sophie MAQUET (Voorzitter) Geassocieerd notaris (Brussel)	Véronique BONEHILL Geassocieerd notaris (Ukkel)
Damien JANS (Vice-Voorzitter) Docent aan de "Université Catholique de Louvain"	Benoît KOHL Docent aan de "Université de Liège"
Stéphanie ANDRE (Secretaris) Notaris (Durbuy)	Florence GODIN Notaris (Malmedy)
Benoît LAMBRECHTS Notaris (Gilly-Charleroi)	Thierry VANPEE (1) Notaris (Villers-la-Ville) Laurent MEULDERS (2) Notaris (Ottignies)
Renaud GREGOIRE Geassocieerd notaris (Moha-Wanze)	Amélie PERLEAU Geassocieerd notaris (Ciney) (3)
Olivier MICHIELS Raadsheer in het hof van beroep te Luik	Luc SIMONET Plaatsvervangend raadsheer in het hof van beroep te Brussel
Bernard GARCEZ Juridische dienst IBW	Christophe BEAUDUIN Advocaat bij de Franstalige Orde van advocaten van de balie te Brussel (4)
Patrick GIELEN Gerechtsdeurwaarder	Jean-Paul PRUVOT Gedelegeerd bestuurder van de verzekeringmaatschappij "L'Ardenne prévoyante"

(1) tot mei 2014

(2) vanaf 3 december 2014

(3) tot 26 mei 2016

(4) tot 30 oktober 2015

II. Verslaggeving van de Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat ⁽¹⁾

1. Organisatie van het Secretariaat

De Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat vormen een dotatiegerechtigde instelling en voor hun werking wordt een dotatie uitgetrokken op de algemene uitgavenbegroting van het Rijk.

Dat was althans de bedoeling van de Wetgever bij de oprichting ervan. De (Verenigde) Benoemingscommissies voor het Notariaat zijn immers onafhankelijke en onpartijdige instellingen belast met een aantal wettelijke opdrachten met betrekking tot de toegang tot het ambt van notaris (organisatie van het vergelijkend examen voor kandidaat-notarissen en voordrachten voor de benoeming tot notaris), de werking van het notariaat, zoals de klachtenbehandeling en ombudsfunctie, en een adviesopdracht.

Juist om die onafhankelijkheid te benadrukken heeft de Wetgever geopteerd voor een financiering via de dotaties vanuit de algemene uitgavenbegroting van de Staat.

Bij de inwerkingtreding van de wet in 2000 heeft men evenwel niet onmiddellijk de noodzakelijke middelen ter beschikking gesteld, en werd er bij oprichting van het secretariaat beslist tot een voorlopige samenwerking met de Nationale Kamer van Notarissen. Deze “voorlopige” samenwerking heeft meer dan 10 jaar geduurd.

Op 7 mei 2001 werd dan ook een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen de Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat en de Nationale Kamer van Notarissen, waarbij de huisvesting, de logistieke en personele ondersteuning werden afgesproken. In de loop der jaren werd deze een aantal maal aangepast, om te eindigen in twee fases: de eerste keer bij de verhuis en de tweede keer eind 2013.

Ondertussen was immers herhaaldelijk bij de begrotingsbesprekingen in de Kamer van Volksvertegenwoordigers het gebrek aan autonomie in hoofde van de Verenigde Benoemingscommissies ter sprake gekomen. Die zou kunnen worden versterkt door de mogelijkheid om de Commissies te huisvesten in het Forumgebouw van de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Begin *februari 2013*, bij de aanstelling van de huidige benoemingscommissies is alles in een stroomversnelling gekomen en het nieuwe voorzitterschap werd, bij gelegenheid van een onderhoud met de Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 15 maart 2013, aangezocht werk te maken van de verhuis en de reorganisatie van het secretariaat.

Op *1 oktober 2013* zijn de Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat verhuisd van de oude zetel (Beenhouwersstraat 67) naar het Forumgebouw (Leuvense weg 48) toebehorend aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Daarbij werd een protocol afgesloten met de Kamer van Volksvertegenwoordigers over de toebedeling der lokalen en een pro rata bijdrage in de kosten, de mogelijkheid tot het beroep doen op de logistieke diensten van de Kamer, de vrije toegang tot de bibliotheek van het Parlement, enz.

¹ Opgesteld door en onder de verantwoordelijkheid van de voorzitter van de Nederlandstalige Benoemingscommissie.

Rekening houdend met de noden op basis van de wettelijke bevoegdheden van de Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat werd ook een hervormingsplan uitgewerkt voor het secretariaat. Dit laatste heeft drie grote doelstellingen:

- de continuïteit te garanderen door de uitbouw van een beperkt volwaardig secretariaat;
- de onafhankelijkheid van de benoemingscommissies bewerkstellingen door de afscheiding op alle vlakken door te voeren van de notariële instellingen;
- de huisvesting in een gemeenschappelijk gebouw voor de dotatiegerechtigde instellingen aangrijpen voor de optimalisering van de uitgaven, onder meer door een screening van de processen en door mogelijke synergiën te creëren met de Kamer, de Senaat of andere dotatiegerechtigde instellingen.

Dit nieuwe secretariaat is de facto uitgebouwd vanaf *januari 2014*.

Vanaf 2014 beschikken de Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat over een volwaardige begroting die integraal wordt gefinancierd door een dotatie vastgesteld door de Kamer van Volksvertegenwoordigers en goedgekeurd bij de begrotingswet. Deze begroting werd uitgewerkt overeenkomstig het schema dat van toepassing is voor de dotatiegerechtigde instellingen. Voor 2016 bedraagt de begroting 797.000 EUR (gefinancierd met een dotatie van 679.000 EUR en het boni van de voorgaande jaren).

De administratieve ondersteuning van de Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat gebeurt voortaan door eigen personeel op een wijze die de continuïteit van de dienstverlening waarborgt. Er is een kader vooropgesteld, bestaande uit een administratief directeur (universitair), een of twee administratieve secretarissen en een deeltijdse boekhouder. Aanvankelijk werd dit ingevuld bij wijze van terbeschikkingstelling van personeel door de Senaat. Daarover is een principeakkoord afgesloten met de Senaat (goedgekeurd door de Kamer). Op respectievelijk 1 oktober 2013 en 1 januari 2014 zijn een Nederlandstalige en Franstalige administratief secretaris in dienst getreden via detachering door de Senaat. De boekhouding wordt verzorgd door een deeltijds ter beschikking gestelde ambtenaar (aanvankelijk door de Privacycommissie en sedert eind 2015 door de Federale Ombudsmannen).

De Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat betreuren dat er nooit werd ingegaan door de Senaat op de vraag om een universitair af te vaardigen en hebben evenwel moeten vernemen dat het de intentie is van de Senaat om een einde te stellen aan het samenwerkingsakkoord voor de terbeschikkingstelling. Dit is al gebeurd met het terugroepen per 1 november 2016 van één administratief secretaris.

Gelukkig is de Wetgever ingegaan op de vraag van de Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat om de wet aan te passen en te voorzien in de mogelijkheid om eigen personeel aan te werven. Ingevolge de wetwijziging van 27 april 2016 kunnen zij nu beschikken over een beperkt secretariaat, waarvan de personeelsformatie bepaald wordt door de Kamer van volksvertegenwoordigers, op voorstel van de benoemingscommissies. Voor de aanwerving van hun personeel kunnen zij een beroep doen op de parlementaire instellingen, de andere dotatiegerechtigde instellingen en de overheidsinstellingen, waarmee zij een samenwerkingsovereenkomst kunnen afsluiten.

Op 19 december 2016 werd een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met de Hoge Raad voor de Justitie, waarbij een ambtenaar van de Hoge Raad voor de Justitie deeltijds ter beschikking wordt gesteld van de Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat. Deze ambtenaar zal met ingang van 1 januari 2017 de functie opnemen van administratief directeur bij het secretariaat.

Ook de logistieke organisatie van het secretariaat is volledig op punt gesteld. Een eigen onafhankelijke informaticaondersteuning werd geïnstalleerd, alle toestellen voor fotokopie, printer en scanning werden vernieuwd, een nieuwe website werd geïnstalleerd, samenwerkingsverbanden met de Kamer van Volksvertegenwoordigers werden afgesloten voor allerlei logistieke ondersteuning (documentatie, drukwerk, onderhoud, enz.). De werkprocessen voor de verscheidene opdrachten van het secretariaat en voor de boekhoudkundige opvolging werden uitgetekend.

Wanneer de invulling van het personeelskader volledig zal zijn voltrokken, kunnen de Verenigde Benoemingscommissies voortaan beschikken over een volwaardig administratief secretariaat waarvan de uitrusting is vernieuwd en de werkprocessen zijn geoperationaliseerd.

2. Benoemingsdossiers voor openstaande plaatsen

De Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat hebben 19 hoorzittingen gehouden voor het horen en voordragen van kandidaten voor vacante satndplaatsen voor notaris – titularis.

VBCN					2013	2014	2015	2016		totaal
	aantal vergaderingen				5	4	6	4		19
	aantal dossiers				9	8	9	6		32
	aantal dossiers met voordracht				8	7	8	6		29
	aantal dossiers zonder voordracht				1	1	1	0		3
	aantal dossiers met één kandidaat				7	8	8	5		28
	aantal dossiers met meerdere kandidaten				2	0	1	1		4
	aantal dossiers met 2 kandidaten				2	0	1	1		4
	aantal kandidaten				11	8	10	7		36
	maximum aantal kandidaten per plaats				2	1	2	2		

3. Klachtendossiers

Zie verslag van de Franstalige Benoemingscommissie.

4. Adviesverlening

De Verenigde Benoemingscommissies hebben volgende adviezen verleend:

- advies van de Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat over het aantal in 2014 te benoemen kandidaat-notarissen, per taalrol. (21 november 2013);
- advies van de Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat over het aantal in 2015 te benoemen kandidaat-notarissen, per taalrol. (20 en 28 november 2014);
- advies van de Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat over het aantal in 2016 te benoemen kandidaat-notarissen, per taalrol. (11 en 18 december 2015);
- advies van de Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat over het aantal in 2017 te benoemen kandidaat-notarissen, per taalrol. (18 november 2016).

Telkens werd het contingent vastgesteld op 90 (negentig), op te delen in 54 (vierenvijftig) voor de Nederlandse taalrol en 36 (zesendertig) voor de Franse taalrol.

Op respectievelijk 17 oktober 2013 (Nederlandstalige) en 22 oktober 2013 (Franstalige) hebben de Verenigde Benoemingscommissies advies verleend aan de Nationale Kamer van Notarissen, over een voorstel tot oprichting van een ombudsman voor het Notariaat. Aanleiding daartoe was enerzijds het wetsvoorstel van Senator Mevrouw Christine Defraigne, tot oprichting van een ombudsman belast met de behandeling van klachten over de werking van notariskantoren (stuk Senaat 5-2025/001 van 27 maart 2013) en anderzijds een voorstel uitgewerkt door de Nationale Kamer als alternatief op het voormeld wetsvoorstel.

De Verenigde Benoemingscommissies hebben zich daarbij geen voorstander verklaard van de instelling van een nieuwe ombudsdienst. Wat de invulling van de functie van ombudsman betreft zijn de Verenigde Benoemingscommissies de stellige mening toegedaan dat deze binnen de Benoemingscommissies moet vervuld worden door een complementair optreden van een notaris én een extern lid. Deze complementariteit is juist een van de verrijkende ervaringen, opgedaan gedurende de tien jaar werking van de Commissies. Op geen enkel moment werd de onpartijdigheid van het optreden van de Commissies daarbij in het gedrang gebracht.

Ondertussen werd bij wet van 27 april 2016 de bevoegdheid voor de klachtenbehandeling door de benoemingscommissies opgeheven. De Verenigde Benoemingscommissies kunnen daarvan alleen maar akte nemen.

De voorzitters van de Nederlandstalige en van de Franstalige Benoemingscommissie voor het Notariaat werden op 16 maart 2016 gehoord door de Commissie van Justitie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers bij de bespreking van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt, teneinde het verbod op de onmiddellijke herkiesbaarheid van de leden van de benoemingscommissie voor het notariaat op te heffen, zodat de uitoefening van twee opeenvolgende mandaten mogelijk wordt (doc. KvV. Nr. 54 0598/001).

De voorzitters hebben daarbij positief geadviseerd over de idee om de duurtijd van de mandaten van de leden aan te passen, ten einde een vorm van continuïteit bij de werking van de commissies te waarborgen. Ook werd gevraagd om in de wet de mogelijkheid in te schrijven voor de benoemingscommissies om eigen personeel te kunnen aanwerven (doc. KvV. Nr. 54 0598/003).

De Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat verheugen zich dat de continuïteit van de werking van de benoemingscommissies nu beter kan worden gewaarborgd, door de nieuwe wijze van samenstelling en door te voorzien in een eigen secretariaat (wet van 27 april 2016 – BS 11 mei 2016).

III. Verslaggeving van de Franstalige Benoemingscommissie voor het Notariaat ⁽²⁾

Zie verslag van de Franstalige Benoemingscommissie.

² Zie verslag van de Franstalige Benoemingscommissie.

IV. Verslaggeving van de Nederlandstalige Benoemingscommissie voor het Notariaat ⁽³⁾

1. Organisatie van het vergelijkend examen voor de kandidaat-notaris

De Nederlandstalige Benoemingscommissie voor het Notariaat heeft vier maal het vergelijkend examen georganiseerd voor de selectie van de kandidaat-notarissen.

Het vergelijkend examen voor de kandidaat-notaris wordt georganiseerd in toepassing van de artikelen 38, §2 en 39 van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt.

Ieder jaar wordt de oproep tot kandidaten gepubliceerd door de FOD Justitie. Na te hebben beslist over de ontvankelijkheid van de kandidaturen, wordt de lijst van de toegelaten kandidaten overgezonden aan de benoemingscommissies, waarna de verdere procedure verloopt onder verantwoordelijkheid van elk van de benoemingscommissies.

De Nederlandstalige benoemingscommissie heeft op 21 februari 2013 het reglement van het vergelijkend examen goedgekeurd; het werd bekend gemaakt in het Belgisch Staatsbald van 28 februari 2013.

Hierna volgt een overzicht van de verscheidene examens en van de data van de verschillende etappes binnen het verloop ervan:

Jaar	Oproep BS	Schriftelijk gedeelte	Mondeling gedeelte	Definitieve rangschikking	Publicatie laureaten BS
2013	11.01.2013	Antwerpen 9.03.2013	Brussel 16, 18, 20 en 25.04.2013	13.06.2013	28.06.2013
2014	3.01.2014	Leuven 22.02.2014	Brussel 5, 7, 9, 10 en 12.04.2014	5.06.2014	4.07.2014
2015	5.01.2015	Gent 28.02.2015	Brussel 11, 13, 15, 16 en 18.04.2016	4.06.2015	8.07.2015
2016	8.01.2016	Brussel 5.03.2016	Brussel 16, 18, 20, 21 en 23.04.2016	2.06.2016	15.07.2016 10.08.2016

Vanaf de aanvang van haar werkzaamheden heeft de Nederlandstalige Benoemingscommissie bijzondere aandacht besteed aan een goede en transparante communicatie bij de organisatie van het vergelijkend examen. Er werd daarvoor onder meer contact opgenomen met de bevoegde diensten van de FOD Justitie en met de Vereniging van de Nederlandstalige Licentiaten en Masters Notariaat (VLN). In samenwerking met de VLN werden meerdere informatieavonden georganiseerd ten behoeve van de kandidaten waarbij toelichting werd verstrekt over de organisatie van het vergelijkend examen, de

³ Opgesteld door en onder de verantwoordelijkheid van de Nederlandstalige Benoemingscommissie.

verwachtingen van de Benoemingscommissie met betrekking tot de verscheidene proeven en aanbevelingen werden gedaan over de wijze waarop de kandidaten zich best kunnen voorbereiden.

De benoemingscommissie heeft na ieder examen intern een evaluatie gemaakt over het voorbije examen. Aan de VLN werd gevraagd om dit eveneens te doen. Op basis van deze beide evaluaties werd - in de mate van het mogelijke - een aanpassing doorgevoerd, wat trouwens door de kandidaten werd geapprecieerd, zo blijkt uit de verscheidene evaluatieverslagen van de VLN. Gelet op het bijzondere probleem verbonden aan de toezending van de door de regelgeving verplichte aangetekende zendingen, heeft de Benoemingscommissie geopteerd voor het gebruik van de mailadressen, zodat iedereen op hetzelfde tijdstip kon worden geïnformeerd. Pijnpunt blijft natuurlijk de lange wachttijd, vooraleer er kan worden gecommuniceerd over de resultaten van het mondeling examen. Daaraan kan evenwel in de huidige stand van de regelgeving geen verandering worden gebracht. Immers moet worden gewacht op de resultaten van de adviesprocedure, vooraleer tot definitieve rangschikking kan worden overgegaan en bovendien laat de wetgever evenmin toe de resultaten van de voorlopige rangschikking mede te delen, daar er enkel aan de Minister van Justitie mag worden gecommuniceerd. Tenslotte, eenmaal de definitieve lijst met de rangschikking van de geslaagden is overgezonden aan de Minister van Justitie, heeft de Benoemingscommissie geen vat meer op het verder verloop van de procedure en het eventueel uitblijven van de publicatie van de laureaten in het Belgisch Staatsblad.

Wat het inhoudelijk aspect van de verschillende gedeelten van het vergelijkend examen betreft, heeft de Benoemingscommissie eveneens gepoogd over de verscheidene zittingen heen, een en ander te optimaliseren en dit onder meer op basis van de eigen evaluatie en deze medegedeeld door de VLN. Aansluitend op hetgeen trouwens werd aangekondigd op de informatieavonden, werd bij de vraagstelling maximaal gefocust op courante praktijkvragen, werden clustervragen vervangen door een kortere heldere vraagstelling, en wordt bij het mondeling gedeelte de open communicatie gepromoot.

De Benoemingscommissie voert ook een beleid van open communicatie na afloop van het examen, waarbij niet alleen de informatieavond wordt georganiseerd, maar eveneens de mogelijkheid wordt geboden voor de inzage van de eigen antwoorden en desgevallend een feedback. De VLN is vragende partij om een nog meer concrete nazorg te besteden, ten behoeve van de kandidaten, met betrekking tot eenieders eigen resultaat. De vraag dient gesteld of de regelgeving niet zal moeten aangepast om een en ander dienaangaande mogelijk te maken.

Hierna volgen enkele cijfers met betrekking tot het aantal deelnemers, de geslaagden op de verschillende proeven en het aantal laureaten.

Jaar	Contingent NL	Deelnemers	Laureaten	%
2013	54	182	45	24,73
2014	54	181	41	22,65
2015	54	172	27	15,70
2016	54	203	48	23,65

Het gemiddeld slaagpercentage over de vier jaren (2013 – 2016) bedraagt 21,68 % terwijl dit voor de volledige bestaansduur van de benoemingscommissies (16 jaar) vastligt op 22,26 %. Daarmee benaderen we nagenoeg het totaal gemiddelde. Het verschil is uiteraard te wijten aan het slechte cijfer voor het examen van het jaar 2015, waar er slechts 27 laureaten waren en het gemiddelde was gedaald tot 15,70 % (het slechtste cijfer dateert van 2008 met 12,15 %).

Wanneer het aantal geslaagden voor de vier jaren wordt bekenen, komt men tot een slaagpercentage van 21,82%. Een vergelijking op dezelfde basis voor de 16 jaar geeft een score van 22,39 %.

Hierna volgt een meer gedetailleerde analyse per gedeelte van het vergelijkend examen met de slaagpercentage per proef, alsook een verhouding tussen man / vrouw. Het aantal vrouwelijke deelnemers op permanente wijze ligt daarbij hoger dan dit van de mannelijke deelnemers, wat zich uiteraard ook vertaalt bij de laureaten.

Een analyse van het **schriftelijk gedeelte** van het vergelijkend examen geeft volgend resultaat:

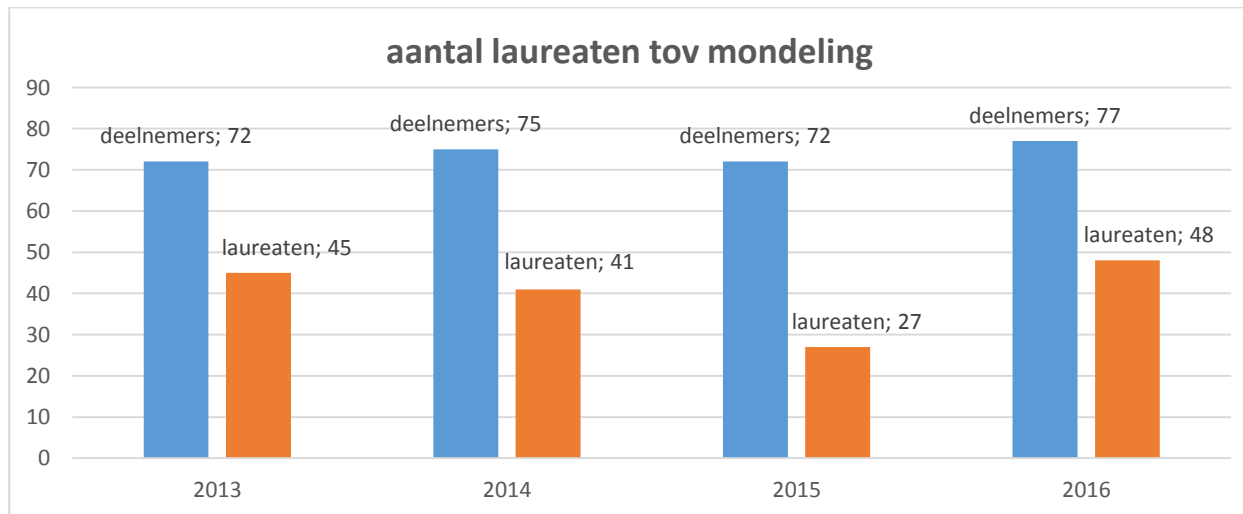
Jaar	Deelnemers	Man	Vrouw	Geslaagd	Man	Vrouw	Niet geslaagd
2013	182	87	95	72	34	38	110
2013 %		47,80 %	52,20 %	39,56 %	18,68 %	20,88 %	60,44 %
2014	181	81	100	75	32	43	106
2014 %		44,75 %	55,25 %	41,44 %	17,68 %	23,76 %	58,56 %
2015	172	71	101	72	34	38	100
2015 %		41,28 %	58,72 %	41,86 %	19,77 %	22,09 %	58,14 %
2016	203	75	128	77	30	47	126
2016 %		36,95 %	63,05 %	37,93 %	14,77 %	23,15 %	62,07 %

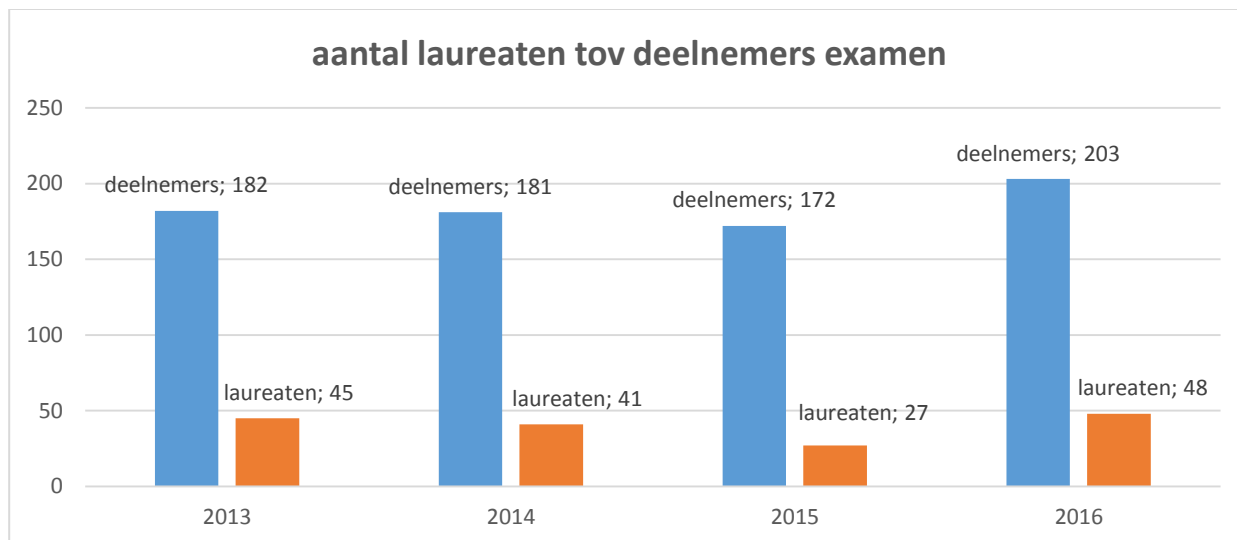
De analyse voor wat het **mondeling gedeelte** betreft, toont volgend beeld:

Jaar	Deelnemers	Man	Vrouw	Geslaagd	Man	Vrouw	Niet geslaagd
2013	72	34	38	45	18	27	27
2013 %		47,22 %	52,78 %	62,50 %	25,00 %	37,50 %	37,50 %
2014	75	32	43	41	16	25	34
2014 %		42,67 %	57,33 %	54,67 %	21,33 %	33,33 %	45,33 %
2015	72	34	38	27	12	15	45
2015 %		47,22 %	52,78 %	37,50 %	44,44 %	55,55 %	62,50 %
2016	77	30	47	48	15	33	29
2016 %		38,96 %	61,04 %	62,34 %	31,25 %	68,75 %	37,66 %

Hierna volgt een overzicht van de laureaten en hun verhouding tegenover het aantal deelnemers aan het mondeling gedeelte (of laureaten op het schriftelijk gedeelte), alsook ten overstaan van het totaal aantal deelnemers aan het vergelijkend examen.

Jaar	Laureaten	Man	Vrouw	Geslaagd % t.o.v. aantal laureaten schriftelijk / deelnemers mondeling	Man	Vrouw	Geslaagd % t.o.v. totaal aantal deelnemers vergelijkend examen	Man	Vrouw
2013	45	18	27	45	18	27	45	18	27
2013 %		40,00 %	60,00 %	62,50 %	25,00 %	37,50 %	24,73 %	9,89 %	14,84 %
2014	41	16	25	41	16	25	41	16	25
2014 %		39,02 %	60,98 %	54,67 %	21,33 %	33,33 %	22,65 %	8,84 %	13,81 %
2015	27	12	15	27	12	15	27	12	15
2015 %		44,44 %	55,55 %	37,50 %	16,67 %	20,83 %	15,70 %	6,98 %	8,72 %
2016	48	15	33	48	15	33	48	15	33
2016 %		31,25 %	68,75 %	62,34 %	19,48 %	42,86 %	23,65 %	7,39 %	16,26 %

2. Benoemingsdossiers voor openstaande plaatsen

De Nederlandstalige Benoemingscommissie voor het Notariaat heeft 35 hoorzittingen gehouden voor het horen en voordragen van kandidaten voor vacante kantoren voor notaris – titularis.

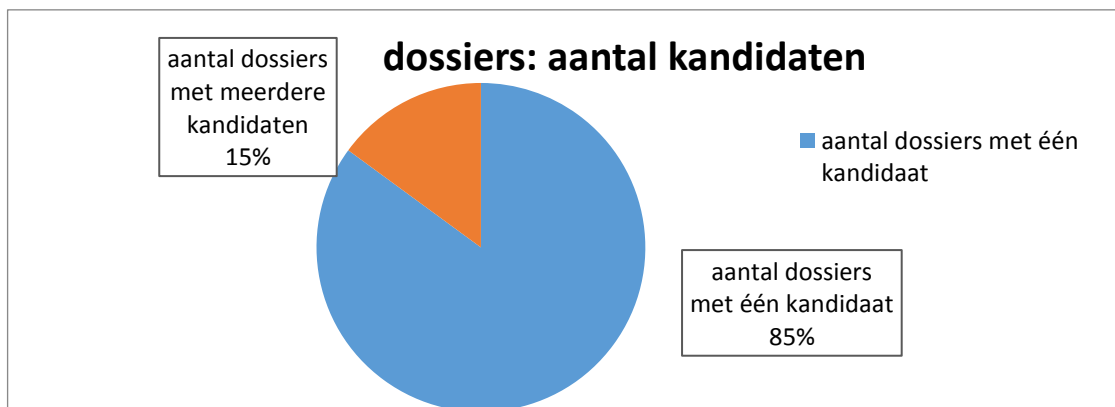
Het optreden van de Benoemingscommissie geschiedt in toepassing van de artikelen 38, §2 en 43 van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt.

De Benoemingscommissie heeft met de FOD Justitie afspraken gemaakt over de overzending van de dossiers, zodat de hoorzittingen telkens tijdig konden worden georganiseerd. Er werd ook een vaste dag vooropgesteld en de agenda werd een jaar vooraf vastgelegd, zodat de effectieve leden maximaal konden aanwezig zijn. De Benoemingscommissie heeft er bovendien over gewaakt dat de kandidaten binnen de week na de hoorzitting konden worden geïnformeerd over de voordrachten.

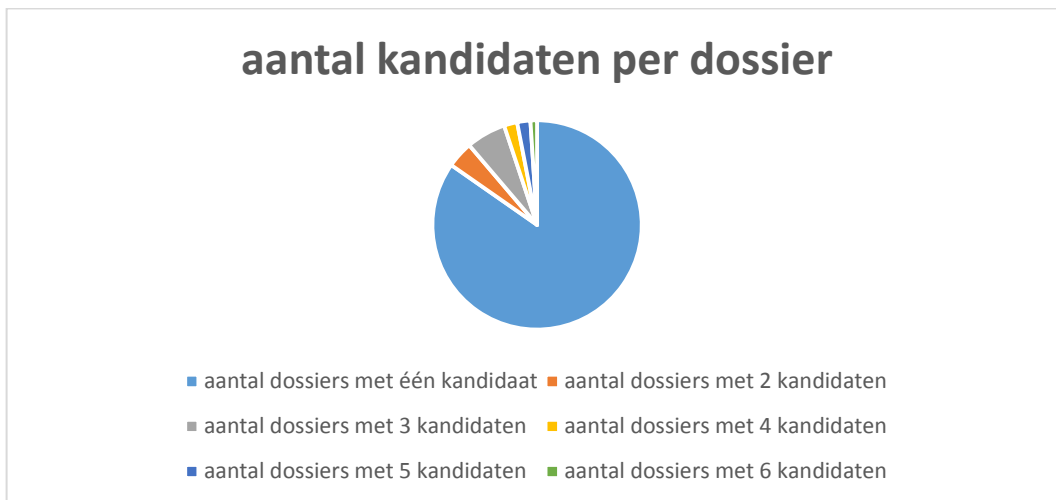
Hierna volgt een overzicht met cijfergegevens over de hoorzittingen, het aantal dossiers en kandidaten.

BCN					2013	2014	2015	2016		totaal
	aantal vergaderingen				7	9	10	9		35
	aantal dossiers				27	26	24	21		98
	aantal dossiers met voordracht				27	25	24	20		96
	aantal dossiers zonder voordracht				0	1	0	1		2
	aantal dossiers met één kandidaat				22	22	24	9		83
	aantal dossiers met meerdere kandidaten				5	4	0	6		15
	aantal dossiers met 2 kandidaten				1	2	0	3		6
	aantal dossiers met 3 kandidaten				3	0	0	1		4
	aantal dossiers met 4 kandidaten				1	0	0	1		2
	aantal dossiers met 5 kandidaten				0	2	0	0		2
	aantal dossiers met 6 kandidaten				0	0	0	1		1
	aantal kandidaten				37	36	24	36		133
	maximum aantal kandidaten per dossier				4	5	1	6		

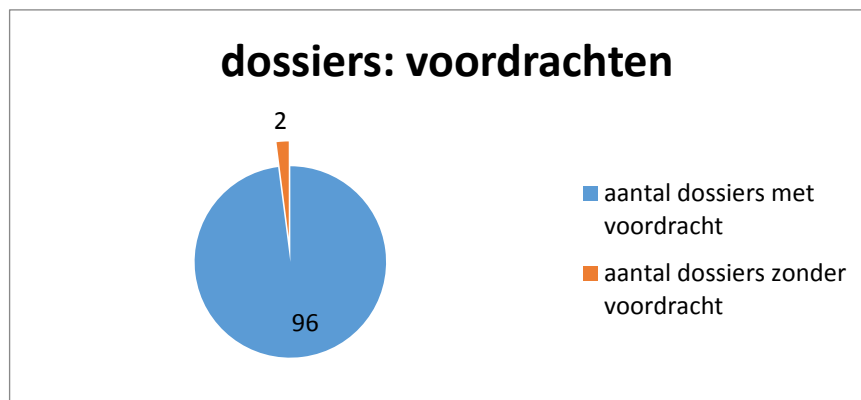
Het valt daarbij op dat zich in de meeste dossiers slechts één kandidaat aanmeldt voor de opvolging binnen het vacant kantoor: over de vier voorbije jaren is zulks het geval in 85 % van de dossiers. Slechts in 15 gevallen - of 15 % van de dossiers - waren er meerdere kandidaten voor éénzelfde vacature. Het is uiteraard geen absoluut gegeven, maar het valt op dat het in het overgrote deel van de voorgelegde dossiers een situatie betreft waarbij de betrokken kandidaat reeds deel uitmaakt van het vacante kantoor als geassocieerde notaris.

Het aantal kandidaten dat zich voor eenzelfde kantoor kandidaat stelt, blijft in de meeste gevallen beperkt tot twee of drie. Uitzonderlijk ging het over meer: vier of vijf en één enkele keer zelfs zes kandidaten. In deze gevallen betrof het doorgaans een kleiner kantoor met een beperkte omzet en waarde. In de gevallen met meerdere kandidaten was er uiteraard geen van de kandidaten werkzaam in het kantoor, laat staan geassocieerde notaris ter plaatse.

In slechts twee van de 98 behandelde dossiers heeft de Benoemingscommissie geen kandidaat voorgedragen. De Benoemingscommissie moet vaststellen dat de kandidaten die zich voor een benoeming hebben aangeboden, degelijke kandidaten waren die zich grondig hebben voorbereid.

In de gevallen waar er meer dan drie kandidaten zich hadden aangeboden, kan de Benoemingscommissie er slechts drie voordragen. Dat betekende over het algemeen niet dat de niet-voorgedragen kandidaten geen valabele kandidaten waren. Zoals de wet het voorschrijft heeft de Benoemingscommissie in casu een afweging gemaakt van de verscheidene kandidaten en rekening gehouden met de aard van het voorliggend kantoor. Van de 133 gehoorde kandidaten werden er

slechts drie niet voorgedragen omdat de Benoemingscommissie van oordeel was dat ze op dat ogenblik niet in aanmerking konden worden genomen. In twee gevallen werd (zoals hoger aangegeven) geen voordracht gedaan. Het ander geval betrof een dossier met twee kandidaten, waarvan er dus één werd weerhouden.

De Benoemingscommissie meent dan ook te mogen concluderen dat het systeem van de selectie via het vergelijkend examen, gecombineerd met de vorming van associaties dat toelaat aan de kandidaten om ambtservaring op te doen in de hoedanigheid van geassocieerde notaris, over het algemeen een bevredigend resultaat oplevert.

3. Klachtendossiers

De Benoemingscommissie oefent deze bevoegdheid uit in overeenstemming met de artikelen 38, §2 en 49bis van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt. Er dient bovendien opgemerkt dat de voormelde wetswijziging van 27 april 2016 een einde heeft gesteld aan deze bevoegdheid. Het hierna volgend verslag betreft dan ook de activiteit tot juni 2016.

Met ingang van juni 2016 werd aan de betrokkene ontvangstmelding gedaan, maar werd de klacht doorgestuurd aan de Ombudsdienst voor het Notariaat. Daarbij werd eveneens gewezen op de mogelijkheid zich te wenden tot de Provinciale Kamer van het Genootschap van notarissen.

De Nederlandstalige Benoemingscommissie voor het Notariaat heeft 369 **nieuwe** klachten ontvangen met betrekking tot notariskantoren. Het merendeel van de klachten werd ingediend door particulieren. Soms werd een klacht ingediend door een rechtspersoon. Ook werden een aantal klachten geformuleerd door middel van hun advocaat.

Uiteraard werd eveneens opvolging verleend aan nog hangende klachten van voorgaande jaren.

Wat de periode onder het huidig mandaat van de Benoemingscommissie betreft, zijn de cijfers als volgt:

Jaar	Aantal
2013	141
2014	119
2015	90
2016	19
<i>Totaal</i>	369

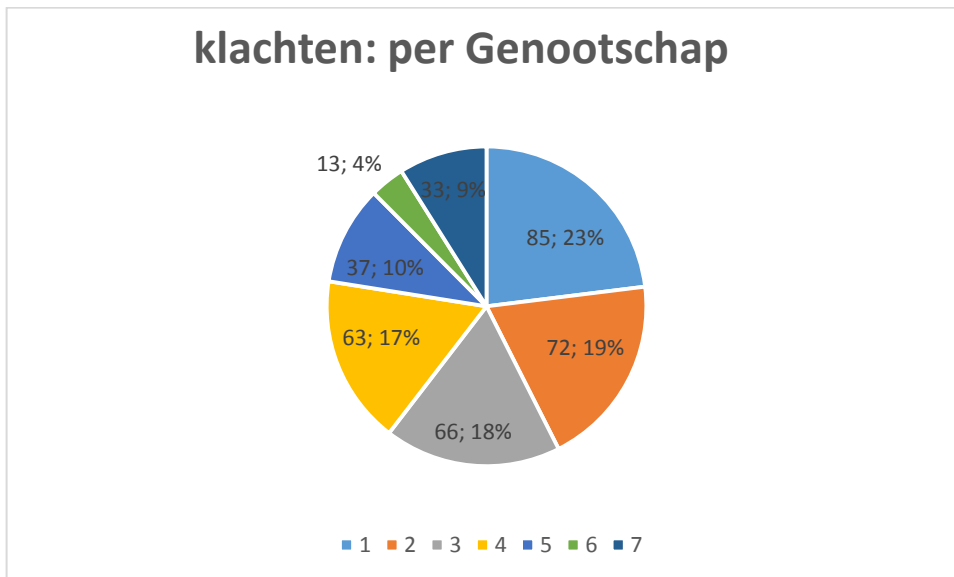
Van de 369 nieuwe klachten, konden 341 dossiers worden afgesloten.

De Nederlandstalige Benoemingscommissie heeft 133 dossiers niet in behandeling genomen, om de reden dat deze dossiers al behandeld werden door de Provinciale Kamer. De Nederlandstalige Benoemingscommissie was hiervan telkenmale op de hoogte, dankzij de gevoerde briefwisseling tussen de Nederlandstalige Benoemingscommissie en de Provinciale Kamer van het desbetreffend Genootschap. Het was immers niet de bedoeling dat eenzelfde klacht meermaals in behandeling zou

worden genomen (enerzijds door de Provinciale Kamer en vervolgens door de Nederlandstalige Benoemingscommissie).

De verdeling van deze 369 nieuwe klachten tegen notarissen over de verschillende genootschappen is als volgt:

	Genootschap	Aantal
1	Antwerpen	85
2	Vlaams-Brabant	72
3	Oost-Vlaanderen	66
4	West-Vlaanderen	63
5	Limburg	37
6	Brussel	13
7	Onbekend (geen naam vermeld van de betrokken notaris)	33

Wat de aard van de klachten betreft, kunnen **bij wijze van voorbeeld**, de volgende zaken gemeld worden:

Aard	Aantal
Aangifte of nalatenschap:	115
Vereffening – verdeling:	76
Traagheid afhandeling dossier:	100
Slechte communicatie:	37

Voormelde aard van klachten, beschrijft de wijze waarop de klacht door de burger geformuleerd werd. Dit zegt niets over de ware toedracht van het dossier. Voor een aantal klachten werden bovendien ook meerdere kwalificaties aangevoerd.

Het toont verder duidelijk aan dat een goede communicatie belangrijk is voor het notariaat en dat klachten kunnen vermeden worden indien er soms sneller of transparanter gecommuniceerd wordt naar de burger toe.

De rol van de Benoemingscommissie is vooral gericht op het bemiddelen tussen de burger en de desbetreffende notaris(sen). De Benoemingscommissie heeft immers geen tuchtbevoegdheid. Dit werd ook zo verduidelijkt aan de burger.

Veel klachten konden positief worden afgehandeld dankzij deze bemiddeling, die vooral bestond uit een open schriftelijke communicatie tussen de burger en de notaris, met de Benoemingscommissie als tussenpersoon.

Meestal was het probleem minimaal: zo was een burger ontevreden omdat een verkoopakte werd uitgesteld, zonder dat de notaris had toegelicht waarom zulks diende te gebeuren. Een verklaring vanwege de notaris kon al veel oplossen. Soms waren burgers ontevreden omtrent de afrekening van de notaris, omdat ze deze niet begrepen. Het geven van de uitleg over wat een doorhaling van een hypothecaire inschrijving inhoudt, of wat de verplichtingen van de notaris zijn inzake het rubriceren van gelden, kon al veel wrevel wegnemen. Ook het laattijdig opsturen van een uitgifte van een akte, werd regelmatig als klacht aan de Benoemingscommissie geformuleerd.

Inzake vereffeningen en verdelingen, klagen veel burgers over de traagheid inzake de afhandeling. Ook de stem van de notaris werd hierin gehoord en veelal is gebleken dat traagheid veroorzaakt werd door de houding van één van de partijen (al dan niet de klager zelf) of door de moeilijkheidsgraad van het dossier, zoals bijvoorbeeld erfgenamen die in het buitenland dienden opgespoord te worden. Waar zulks niet het geval was, heeft de tussenkomst van de Benoemingscommissie vaak geleid tot het opnieuw activeren van het dossier, wat uiteraard een meer tevreden burger tot gevolg had.

Er kan gesteld worden dat de meeste dossiers konden afgesloten worden, dankzij deze bemiddeling van de Benoemingscommissie tussen de burger en de notaris. Ook heeft de Benoemingscommissie vastgesteld dat het merendeel van de notarissen een klacht tegen hen zeer ernstig neemt en zijn uiterste best doet om hieraan te verhelpen.

De Benoemingscommissie durft dan ook te besluiten dat haar optreden nuttig was en dat een goede opvolging van klachten door burgers tegen notarissen noodzakelijk is en blijft.